

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Zvonurile nefrancați nu se primesc. Manuscrisurile nu se restituie.
 Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primești în Viena R. Mosse, Haasensteim & Vogler (O. Maas), H. Schalek, Alois Herndl, J. Dukes, A. Oppelk, J. Donnerger, în Budapesta: A. V. Goldberger, Eclstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Hamburg: A. Steiner. Prețurile inserțiilor: o soră armonioasă pe o colână 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o soră 10 cr. v. a. sau 30 bz.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 6)

„Gazeta” este în afară de
 Abonamente pentru Austro-Ungaria.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 5 fl. N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franco. Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etajul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu duminică în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 28.—Anul LVI.

Brașov, Duminecă, 7 (19) Februarie

1893.

Dumneșeu și dreptul meu.

Brașov, 6 Februarie v.

Bunătatea Românului, blândețea și iubirea lui de pace, sunt nise însușiri frumoșe, cu cari puține alte popore pot să se laude în măsura, în care ne putem lăuda noi.

Din nenorocire însă, cu aceste însușiri frumoșe ale firei noastre, este împreunată și un păcat, — un păcat, care ne-a dus la multe rele și ne duce încă și astăzi. Suntem prea lăsători, prea îngăduitori. Prea adese-ori ne-am lăsat să-și bată străinii joc de bunătatea noastră și n'am ținut sămă de lăcomia lor, cari cu cât le facem mai multe îngăduiri, cu cât ne ferim mai mult de a intra în certe cu ei, cu atât devin mai nesățioși și cu atât se simt mai încurajați întru a ne încălca drepturile și a-și bate joc de noi.

Lăsându astăzi una, mâne alta, ei s'au făcut tot mai obraznici și am ajuns așa departe, încât acuma ne cer să le dăm limba, să le dăm și sufletul.

Mintea și se oprește în loc și rămân incremenită adese-ori de îndrăsnă și obrăznicia, cu care nise amăriți slujbași ungurești de pe la sate vin să-ți huiduiescă limba, să-ți încălce șola și să-ți batjocurescă cele mai sante drepturi ale tale.

Chiar acum avurăm de-a înregistra de felul acesta un casu dintre cele mai revoltătoare. Invățătorul român delă șola confesională română din comuna Vetișu, în protopopiatul Sătmăruului, a fost trasu dillele acestea la răspundere din partea inspectorului ungureșu de șole sub cuvântu, că „valahisăză șola de-acolo”, ba încă l'a dojenitu, i-a disu că fiă-care învățătoru e dator să fiă

un zelosu propagatoru al limbii ungurești și i-a datu chiar porunca stranică, că mai mult să nu audă vorbă românească în șola din Vetișu, ér tabelele românești să le depărteze de acolo.

Astfelu de lucruri nu se mai pot întâmpla dor' în totă lumea. Unu învățatoru român, delă o șola românească, ridicată și susținută din sudorea poporului nostru, să fiă trasu la răspundere pentru-că învăță românește pe copiii români! Acesta este un pasu așa de cutezatu și atâtu de monstruosu, încatu numai într'o țera ca a noastră se pôte întâmpla; numai într'o țera, în care nu se mai ține sămă nici de legi, nici de dreptate și nici de cel mai micu simțu de omenia. Decă asemenea lucruri s'ar întâmpla într'o țera în adevăru liberală. într'o țera cărmuită cu iubire și dreptate față de toți cetățenii, ér nu numai față de o anumită rassă, cum se întâmplă la noi, numai decă ar fi mersu vestea în lume despre o asemenea volnicia ne mai pomenită. La noi însă batjocurirea drepturilor noastre e la ordinea dillei și nici că ne mai par lucruri de mirare volnicie contrariloru, cari în nesățulu lor dea ne strimțora. nu mai cunosc margini.

Și de unde provine ore această îndrăsnă a lor? de unde provine obrăznicia acesta a dușmaniloru limbii noastre, cari pe întrecute caută a se produce și a-și face „merite” înainte mai mariloru lor șovinisti prin jignirea și batjocurirea drepturiloru și bunuriloru noastre naționale?

De siguru pricina reului zace, în cea mai mare parte, în firea îngăduitore a Românului, care în nemărginita lui iubire de pace s'a trasu totu înderetu și a lăsatu pe contraru să înainteze pe calea cutezanței și obrăzniciei.

Acesta este păcatulu nostru, de care nici astăzi, după atâtea pățanii și experiențe triste, nu ne mai putem desbăra. Câte nedreptăți nu ni-se facu nou pe fie-care și, acum din partea notarului, acum din partea primarului, acum din partea altor slujbași ungurești, pe cari nici nu le băgăm în sămă, ba încă ne facem a nu le vedé, nu-mai și numai de dragulu păcei, ca să nu ne mai turburăm liniștea și să nu ne mai ațipăm paie în capu. Așa se hrănesc nesățulu și cutezanța contrariloru și așa își întindu ei din și în și mai multu stăpânirea asupra noastră.

Trebuie să le vedem acestea și să tragem și noi odată învățaturu din pățaniile trecutului. Să nu ne mai ferim atata de-a ne „ațipa paie'n capu”, când e vorba de apărarea drepturiloru noastre. Dreptulu îi este datu omului ca să-lu apere și păzescă cu hotărire și nu esteertatu a se lăpăda de elu. A suferi în tăcere încălcarea unui dreptu alu tău, însemnă a nu fi consciu de demnitatea ta, însemnă chiar a te sinucide.

Să fim deci trezi și delă în ceputulu începutului să răsfrângem cu bărbăția pe dușmanu; să nu-i lăsăm deschisă nici o porțiuță, prin care elu să pótă intra în fortăreța puținelor noastre drepturi de limbă ori cetățenesci, ce ni-au mai rămasu, căci întrându odată în această fortăreță, elu te dă afară și se face stăpănu pe situațiune.

„Dumneșeu și dreptul meu!” — Acesta este devisa ori căru poporu și ori căru omu, care ține la dreptulu și demnitatea sa. Acesta trebuie să fiă și devisa poporului nostru românescu, pe câtu timp elu tinde la viitorea mărire a neamului său.

„Neliștea Maghiariloru”.

Sub titlulu acesta publică organulu Cehiloru tineri „Narodni Listy” delă 15 Februarie unu articulu, în care aducându-le aminte de serviciile, ce le-au adus Cehii independenței lor, admoniează pe Maghiari, ca să nu mai persecute pe națiunile nemaghiare și să nu fiă dușmănoși față cu nisuițele de dreptu ale Cehiloru.

Unulu din factorii neliștei Maghiariloru — scrie „Narodni Listy” — este rēcă cercuriloru competente din Viena. Ministeriulu Tisza și Szapary a cădutu în urma acestei rēcă și cabinetulu Weckerle se află pe povărnișu. Schimbările în ministeriulu ungureșu se voru repeți până când maioritatea guvernamentală va pót să se susțină la putere. Nisuițele mergu într'acolo ca maioritatea de față să se discompună și să se creeze o maioritate nouă, care să incline său graviteze mai multu spre Viena. Și cestiuile bisericesci contribue la discompunere. Este dăr naturalu, că asemenea curente facu numai să se întărescă ideile de apărare ale națiuniloru nemaghiare. Mai alesu ideia unei viitore conlucrări și cooperări comune a acestor națiuni le este Maghiariloru unu ghimpe în ochi.

„Nemzet” scrie între altele într'unulu din numerii săi din urmă: „Condocetorii naționalitățiloru nemaghiare cochetează cu Viena și speră, că ar puté întâmpina acolo unu felu de dispozițiune contra Magyaroszăg-ului. Decă naționalitățile voru agita în acestu înțelesu, Maghiarii ar avé datoria de a face o astfelu de ordine ca agitațiunile dușmane statului să fiă înăbușite și să fiă predate tribunalului penalu”.

O asemenea purtare ca aceea a lui „Nemzet” — dice foia Ce-

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Dreptatea și strimbătatea.

Dice că au fostu odată doi frați, unul putredu de bogatu și altulu lipitu pământului de săracu, ce era. Dăr, cum de obște în lume, celu bogatu trăia cam cu căniă, cum se dice, cam cu nedreptatea, pe când celu săracu trăia cinstitu dintr'o și într'alta, agonisindu-și cele de lipsă cu sudori crunte, și totu nu i-se ajungeau două cu două.

Cu chiu, cu vai, se apucă însă și săraculu la două vițele și din vițele la vacuțe. Acum i-se părea, că totă lumea e a lui; pe când frate-s'o, bogatul, care avea și reagă de boi și de vaci, numai nu plesnia de necasă, vedendu că și săraculu s'a apucat la două ciologe de vaci. Deci își puse în gându, că ori cu ce prețu să-i ia vacuțele. Și i-lea și luat, că uite cum a fostu rëndulu. Săraculu căra cu vacile lui bucatele săteniloru

la móră și după ce le măcina, le aducea érá pe la omeni acasă, cari apoi îi dau și lui bucate și fărină de-și putea ține copii cei mulți. Odată dice bogatul cătră săracu, într'o primăveră, când erau drumurile rele și desfundate:

Mă, frate, mie 'mi-e milă de tine și de vacuțele tale, cum se trudescu de greu prin glodu până la móră; hai să prindă înainte vaciloru tale doi boi de ai mei, apoi vomu merge împreună la móră și — ce vomu căpăta vamă, vomu împărți; bine va fi?

—Bine, dice săraculu. Și prinse bogatul boii lui cei mari înainte vacuțelor săracului și cutrieră totu satulu de umplură carulu de saci și se porni cătră móră. Mergendu ei pe lângă vite, prinseră a vorbi, mai de una, mai de alta, ca omenii, până odată dice bogatul: Ce gândesci tu frate, care-i mai bună, dreptatea ori strimbătatea? Cu care ajungi mai departe?

Er săraculu răspunse: D'apoi

Dumneșeu, draguțulu de Elu, dreptatea o voesce și deci cu dreptatea trebuie să trăiescă totu omulu din lume; dreptatea e bună și sfântă.

„Așa! răspunse bogatul în modu batjocuritoru; hai să ne rămășim, că nu ai dreptu; decă trei omeni, pe cari i-om întelni mai curend, voru dice că tu ai dreptu, atunci ai tēi să fiă boii ăștia, ce sunt în tănjală: decă însă — imi voru da mie dreptu, atunci să fiă a mele vacile tale?”

—„Fiă!” dice săraculu și mersă mai departe, gândindu în sine săraculu: nu pôte fi omu să dice, că strimbătatea e mai bună decă dreptatea; dăr bogatul ridea numai pe sub musteță sciind bine, că frate-s'o nu mai are vaci.

Nu multu trebui să mērgă și étă se întelnescu cu fētulu (criniculu, cicornicul) delă ei din sat și-i spunu rēmașagulu, după cum vi-l'am spus și eu. Er fētulu răspunse: În vremile de aji, dēu

aceea, mai departe o duci cu strimbătatea, decătu cu dreptatea.”

„Auji, frate,” dice bogatul, unu martoru am, și încă față bisericescă; de mai capetu doi — lingete pe buze de vaci.”

Săraculu se mira numai, că cum de fētulu, omulu celu cinstitu delă ei din sat, care trage clopotele după toți morții; elu, care suflă în cădelnița popii și care-i duce și ciaslovulu și patrafirulu; elu să dice, că strimbătatea-i mai bună decătu dreptatea!

Dăr nu apucă să se gândescă multu, când étă și diaculu (cantorulu) îi întelnesce și le dă bună ziua. Bucuria săracului, creșendu, că dóră jupănu diaculu, care vede în carte, care spune căzania mai ca unu popă, care cântă la morți și versulu lui Lazaru din Viftania, dóră dóră va ține cu elu și va dice, că mai bună-i dreptatea, decătu strimbătatea. Deci ilu și întrebă: Jupăne diece, uite cum și cum ne-am rămășitu, ce dice tu, care-i dără mai bună?

hiloră — e mai periculoasă ca orî-ce agitațiune, chiar decît totă Viena ar sta la spatele ei. Maghiarii ară trebui să aibă în vedere, că nu trăim în timpul, când domnea dreptul pumnului și forța brutală. Din istoria lor ei ară pute să învețe, că pumnul lor a fost prea slab (la 1848) și că el nu le-a ajutat să-și păstreze, ci să-și pierdă independența lor.

Noi Cehii, cari ne ținem de marea lume slavică o spunem pe față, că avem și noi un merit nu neînsemnat la restabilirea independenței maghiare. Nu numai odată ea a fost luată în scut de către deputații Cehilor. Dér dela 1867 Maghiarii au uitat toate și astăzi ei încă tot se mai împotrivesc în mod dușmănos nisuițelor noastre.

Noi Cehii nu ne bucurăm de neliniștea Maghiarilor, ci le dăcem în ora a unsprezece:

Părăsiți politica de până acuma față cu celelalte națiuni ale Ungariei; faceți acasă drept și dreptate tuturor națiunilor voștre; ridicați-vă la nivelul culturai moderne, care eschide orî-ce forță și dă națiunilor dezvoltarea lor în mod generos. Cu lupta în contra națiunilor ați pute să pierdeți tot și să nu dobândiți nimic. Regii voștri diceau deja că un stat de desnaționalizare este un stat slab. Acesta s'a dovedit acolo unde ideea de naționalitate încă durmea. Adevărat a devenit această maximă numai ați în timpul dezvoltării conștiinței de sine naționale.

CRONICA POLITICA.

— 6 (18) Februarie.

Săptămăna viitoare se va desbata în dieta ungerescă înmulțirea lefii deputaților. Pe viitor deputații ungeri vor primi un salariu anual de 3000 fl. v., și trei mii florini v. a. Atât a făgăduit ministru-președinte fiă-cărui „părinte al patriei”. Se crede, că desbateră asupra proiectului va fi foarte scurtă. Debrece deputații, când e vorba de căpătuiala lor, votează în numele sfintei „democrații” și a „liberalismului” orî ce proiect, fire-ar el orî și cât de nedrept. Și de ce să se și rușineze, mă rog, a-lu vota? De ce să nu infunde ei în bușunăr câte 3000 fl. la an, oă dore „muncesc” și ei destul pentru „binele” țerii. Ar fi și păcat, să nu primescă tior, cari îi sugă mada din oșe și cari după ce ajung la poziții bune, se res-

față cu îngâmfare pe ruinele drepturilor cetățenesci ale bietului popor contribuabil.

Am amintit la timpul său, oă ministrul de interne Carol Hieronymi a dat un ucas muscălescu prin care provoca municipiile să confisce Replica și Memorandul, precum și toate broșurile cari tractază cestiunea română. Ordinațiunea căzăcescă a ministrului a și început să se pună în aplicare. Reptila guvernamentală „Kolozsvar” aduce soirea, oă deja în Clușiu s'au confiscat 32 domni deputați ungeri mai multă lăfă, oă țera pte se le plătesc în schimb pentru-oă ei făuresc legile, pentru-oă se oertă și se bălăcăresc în dietă, pentru-oă injură bietele popor nemaghiare din stat și batjocuresc totă ce nu este ungeresc în țera acosta. Apoi domni deputați și au lipsă mare de ban. Câte cheltueli nu au ei cu cărțile și cu șampania, cu luxul și cu fel și fel de deminut, oă dora ei representă țera, ei sunt tala și mândria „națiunii”. Ce le pasă lor, decă poporul suferă și geme în miserie? Ce le pasă lor, oă țările se uroă mereu, oă greutățile traiului se înmulțesc din și în și? Ce le pasă în fine, că bietul cetățen nu trăese și nu muncese decăt pentru a susține în boeria pe mii și mii de flămânți veneșemulare din Replica. Exemplarele confiscate s'au aflat mai ales pe la preoți, advocați și alți inteligenți români și sunt depuse la procuratura din Clușiu. — Așa dera Ungaria e salvată! Gona începe din nou cu furia și nerușinare din partea lichelelor guvernului. Sunt erași încă oate locuințele pacnicilor Români, terorismul calcă erași pragurile caselor române, pentru oă se se facă destul poftă de asuprire și prigonire. Ce ocașă bună pentru haita slujbașilor ungeri de-ași căștiga „merite” pentru „națiune”. Dér tte până odată...

Proiectul de lege pentru salarisarea învățătorilor, după cum oătim în foile ungeresci, nu se pune la desbateră în dietă, decăt prin Maiu viitor. Caua se dice, oă este mulțimea de petiții ce le primese guvernul dela învățători, prin cari se cere, ca proiectul să devină cât mai curând lege. Cele mai multe petiții sunt redactate în sensul, ca guvernul să prezenteze un astfel de proiect, care să stabilească minimul salariului cu 600 fl. în loc de 300.

În ședința camerei franceșe din 16 Februarie își dezvoltă deputatul Leydet interpelarea sa privitoare la politica generă a Franciei. Leydet declară, că interpelarea sa nu va privi cabinetul, ci cestiuni de ordine mai înaltă. Dușmanii vecinici ai republicei înceoă un

nou asalt asupra instituțiilor republicane... Poporul nu voese o politică, care să servese intereselor monarhiste și clericale. Camera actuală e espusă evenimentelor, fiindă se abate dela adevăratul program republican. Astăzi trebuie să lucrăm cu țaria și uniți. Ancheta parlamentară trebuie dusă fără șovăire până la sfirșit și trebuie respins orî ce compromis și dușmanii instituțiilor. Țera nu pte fi multămită cu declarațiuni, cari rămân fără efect. Guvernul și camera trebuie să implinescă programul republican, opera nu trebuie să se intrerupă din cauza afaerei Panama. După aceea se votă o ordine de și, prin care camera își exprimă încrederea în guvern, cu 315 contra 186 voturi. Ministrul președinte Ribot, luând cuvântul declară, oă atunci când a luat conducerea cabinetului, a apelat la spriginul tuturor republicanilor; de aceea și acum doresc, ca tte partidele republicane să se sprijinesc. Moțiunea, care se votă cu 315 contra 186 voturi este următoarea: Camera, având încredere în guvern, oă acesta va susține naționalele legile democratice și oă va face o politică republicană, trece la ordinea zilei.

ȘCOLILE ȚILEI.

— 6 (18) Februarie.

Pentru edificarea unei școli române gr. cat. în Sibiu, care să corespundă pe deplin așteptărilor timpului de azi, s'au pus temelii unui fond în anul 1876, din partea actualului inspector de șole și consilier r. din Solnoc, a d-lui Iuliu Bardoși, care pe atunci funcționa ca sub-inspector r. de șole în Sibiu. După cum ni se știe din Sibiu, fondul întemaiat de domnul Bardoși pe lângă o bună și conșciențioasă administrare, a ajuns astăzi la o sumă frumoșă. Conducătorii numitei șole au făcut și anumite colecte pentru înmulțirea acestui fond, dintre cari o singură colectă, ce se face mai astă toamnă, a fost de vreo 150 fl. Mergend astfel înainte se speră oă nu peste mult edificarea șolei drite se va pute traduce în faptă.

Daruri pentru biserică. Pentru biserică română gr. cat. din comuna Gridu, în comitatul Făgărașului, după cum ni se știe, s'au făcut în timpul diu urmă căta-va daruri foarte frumoșe. La stăruința actualului preot de acolo, locuitoră Alduca Nița n. Demianu, încă în an. 1887 a dăruit o eccl-jiă pentru biserică totă averea sa nemșcătoare aflată pe teritoriul comunei Gridu, în sumă de 19 jugere și 752 stinji pâr., dintre cari aproape 8 jugere sunt pâr., er celelalte sunt parte locu arator, parte cositer. De asemenea un daru foarte frumos a făcut pe sema acestei biserici d-na Zinca Romanu n. Cepeșu din Făgăraș, care tte realități dela sale, aflată pe teritoriul comu-

nei Gridu, onstătore din vreo 17 parcele de pământ, le a dăruit pe sema bisericii. Tte aceste proprietăți s'au și întabulat deja pe numele bisericii. A mai dăruit apoi d-lă Dr. Andrei Micu, advocat în Făgăraș, 10 fl. pentru fondul bisericii. D-lă Georgiu Barseanu cu soția sa Ana au cumpărat pentru biserică 2 cărți în valoare de 13 fl.; d-lă Nic. Barseanu a cumpărat o stampilă pentru oficiul parochial în preț de 3 fl. 80 cr.; George Andreiu, care reșose în România, cumpărase pentru biserică un prapor cu 17 fl. 50 cr. Iacobu Iosif Comanica a înființat un fond de 3 fl. pentru a se cumpăra lumină pentru biserică. De asemenea s'au mai făcut și alte daruri din partea diferitelor credincioși, pentru cari senatul bisericesc de-acolo, în frunte cu d-lă preot G. Modorcea și secretarul G. Barseanu esprimă mariimșilor dăruitori cele mai sincere mulțămite.

—x—

Castă tristă. Suntem înșoițai, oă er o mörte grabnică a terminat frul vieții proprietarului din Craitală Gavrilă Deac, toamai în ajunul cununiei fiicei sale. Adresăm condolențe întristatei familii!

—x—

În comuna Poieni, din protopopiatul Marloei, se află o șolă ungerescă înființată și susținută de „Kulturregylet”-ul din Clușiu. Veți bine, șolă a fost înființată pentru maghiarisarea Românilor, dér după cum ni se știe, Români sunt cu mult mai bravi, decăt să și molipsescă fiilor lor cu învățăturile primite în acea șolă de maghiarisare. Umblat mai astă toamnă dascălul ungeresc priu tte comunele dimprejur, îndemund pe Români să-și trimită copiii la acea șolă, oă nu voră avă să plătescă nimic, ci li-se voră da tte cele de lipsă în cinste și alte făgădueli de acestea, dér tte înzadar. Români nu s'au lăsat a fi înșelăți. Din contră, ei avură ocașune de a le da contrariilor nostri să înțelegă, că între ei maghiarisarea n'are să priudă rădăcini câtă e hăul. Cu ocașia producției literare a învățătorilor români din jurul B-Huediului, ce se dase astă toamnă cu ocașunea sănțirii noșii biserici din Poieni și care a succedă câtă se pte de bine în tte privințele, un fruntaș maghiar, care încă fusese de față la acea producțiune, dise cu sufletul plin de întristare „patriotică”: „Acum m'am convins și eu, că pe câtă timp nășinea română are astfel de dascăli, de maghiarisare nici vorbă nu pte fi.” Vorbele acestea sunt pentru învățătorii români din jurul Huediului un testimoniu atât de frumos, încătă cu dreptă cuvântă ei potă fi mândri pe numele lor de dascăli români.

—x—

O cășetoria foarte curiosă, ni-se știe, oă s'a încheiat Sămbătă țera în 30 Ia-

Dér jupânul diac tuși una, apoi ștergându-și mustețele cu aripa sumanului, dise: Hm! dău în vremea de azi mai departe o duce omul cu strîmbătatea, decăt cu dreptatea!

Incremeni bietul sêracă când auzi judecata diacului, vâdend, că numai unul de mai dice ca cei doi, el nu mai are vaci pure vecinică. Nicî nu se pută bine desmeteci de minte, când ciopă și popa:

„Bună ziua fiilor!”

— „Să trăsesc, părinte!” dice frații ca cu o gură; „bine că ni te-a scos Dumneșeu în cale să ne faci o judecată, că uite așa și așa stau trebile, așa și așa ne am rămașit și fetulă cu dianulă așa și așa au șiș; sfinția-ta ce dice?”

— „D'apoi ce să dice? În lumea de azi. dău aceea, mai bine trăsese omul cu strîmbătatea, decăt cu dreptatea!”

— „Auzi, frate!” — dice bogatul.

— „Audu”, răspune sêracul gândindu-și: Bine a șiș cine a șiș, că de te înțelnesci cu popă'n cale, — în aceea și dai de dracul.

Apoi întorcend-se spre frateș o dise: Frate, după ce cu strîmbătatea ta mi-ai căștigat vacuțele, acum c'o cale scote-mi și ochii, că totă fără ele nu am ce căuta la copii acasă. Și bogatul nicî nu așteptă să-i dice frateș o de două ori, ci se puse și cu brișca-i scose frumșelă ochii, apoi orb il trase de o parte de drum, sub nisce spândurător, unde il lăsa, er el merse cu vacuțele lui.

Cătă o fi stat el acolo singur n'a știut, destulă că într'un târziu, pte pe la miezul nopții, s'au aședat trei corbi pe spândurător și au început a grăi în graiu omenesc. Unul din ei dise:

— „Să vă spună ceva fraților?”

— „Ce?”

— „Hm! Impăratul verde e

de mörte, toți doftorii n'au ce mai face și el pte cu șiș: dér bôla lui are leac: rădăcină de spânză fiertă în apă neincepută, să se scalde de 3 ori și să deă trei slujbe și-i trece.”

Ală doilea corbu dise: „Ce grije ai tu de un om? că dora și împăratul verde-i numai om! Dér să vă spună eu un lucru mai mare: Cetatea împăratului roșu totă va arde în ziua de Rusalii când va fi cruce a miadăși; și mii de suflete nevinovate voră peri, ori că de voră scăpa de foc, voră peri după aceea de fôme, că totă ce au le va arde. Dér să șie omenii, cum nu știu, ar pută o mântui: să se pună șese voinic pe cei șese cai murgă ai împăratului roșu și dela prândă până la amiași să ocolască cetatea, er când va fi crucea-amiadăși să fi în mijlocul piațului. Atunci cai toți șese voră crepa de osteniți, er norodul să se pună să sape șese rântâni în cele șese locuri, unde voră crepa cai și de acolo voră

șei 24 de isvôre, din fiă-care fântână patru isvôre, și voră arunca din ele atăta apă, câtă focul, ce va isbucni din tte părțile cetății, într'o minută va fi năbușit, și mii de omeni voră fi scăpați de foc și fômete.”

Ală treilea corbu dise: „Mai scump în lumea asta este vederea, și vai! totuși mulți omeni sunt orbi! Dér decă ar ști orbi cum nu știu, să se spele pe ochi cu rouă din nôptea de Armindeu, toți ar vedă...”

După acosta corbi se luară în sbor și se duseră toți trei în trei părți, er orbulă rămase singur, gândindu-se: ore visat'a, ori auzit'a aievea ceva?

Intr'aceea își aduse aminte, că asta e sêra spre Arminden și începă a vrăji cu mâna pe jos și ierbă, și simți, că i-se răurază, și dete cu mâna udă pe la ochi și — minune! începă a vedă; ba după ce se spală bine, vâdă chiar mai bine decătă până a nu-i scote frateș o ochii. Acum se puse

nuarie v. c. In comuna Bacfalău de lângă Braşov, între *tinerii* Alexe Chişu în etate de 75 ani şi Ana B. Gógă în etate de 83 ani. Amândoi mirii au fost văduvi; despre mirasă ni se spune, că nici n'a împlinit încă anul dela mărtaşa bărbatului său de al doilea, Bucur Gógă, cu care se căsătorise în anul al 64-lea al etăţii, în timp ce el fusese atunşi de 70 de ani.

—x—

Din Bucuresci ni se scrie, că tânărul comerciant d-lu Alexandru Mureşianu, dela 29 Ianuarie v. c. a devenit proprietarul vechiului *Magazin D. Ioan* din Căea Victoriei în Bucuresci.

—x—

Scupştina sârbescă încă în zilele dintelui ale sesiunii sale se va ocupa cu proiectul de construire a drumului de feră dela Niş la Kladova pentru a stabili o legătură a liniei Belgrad-Niş cu reţena română Turnu-Severin. În ou-rându se vor începe negociaţiunile în privinţa acăsta cu guvernul român.

—x—

Colegiul electoral al universităţii din Bucuresci pe anul 1893 se compune din 62 membri, deoarece s'au înscris ca alegători şi profesorii de teologie.

—x—

Casa districtuală pentru bolnavii din Braşov are lipsă de doi indivizi, pentru controlarea temporală a bolnavilor. Cei ce voiesc a reflecta la acăsta, îşi pot lua informaţiuni mai de aproape în localul oficial al cassei pentru bolnavi în orele oficiale: Sub buciom (Rosenanger) Nr. 16.

—x—

Medic nou în Braşov. Dr. Sigismund Kecskeşti, fost medic secundar la clinica pentru obstetrică şi bôle de femei la Budapesta şi medicul fabricii de celuloză şi de hârtie în Zărnesci, s'a aşezat cu domiciliul în Braşov. Strada Porţii (caldărarilor) nr. 43. Oarele de ordinăţiune le va ţine în fiecare zi dela 2—3 ore p. m.

—x—

Logodnă. D-lu Teodor Popu, învăţător în Gălgău, s'a logodit la 14 Febr. n. c. cu d-ra Elisabeta Şipoşiu din C. Gărbău. — Fiă cu noroc!

Avisu pentru cei ce plătesc dăre.

Peste puţin se vor espune la perceptoratele oraşenesci şi în comune la cancelariile comunale consemnările (conspetele) de dăre clasa I şi clasa II-a, precum şi consemnările de dăre de chiră şi, în comune, de dăre de casă după clase.

Să fiă cu băgare de seamă fiescicare, şi în timpul anunţat prin publicaţiunile locale obicnuite, să se convingă despre adevărata său corespunzătoare taxare

şi decă ar vedé, că este pré îngreunată, séu că este taxată necorespunzătoru împrejurărilor densului, să facă recursu în timpu de optă zile al direcţiunea financiară. Recursulu acesta se înaintéază fără de timbru.

In clasa I de dăre sunt cuprinşi în oraş: toţi meseriaşii (meşteşugarii) şi industriaşii, cari lucră fără de calfe; ér în comunele sâtesci toţi meşteşugarii fără deosebire decă au calfe, orî nu. Apoi în acăstă clasă mai intră servitorii, servitórele şi calfele. Observăm aici, că pentru servitórele sub 16 ani nu se plătesc dăre.

In clasa II sunt toţi proprietarii de case şi de pământu precum şi aceia, cari sunt supuşii la dăre de camete şi rente. — Aici observăm, că pe lângă capulu familiei se supună la dăre toţi membrii familiei peste 16 ani.

Ce se atinge de dărea de camete şi de rente observăm, că în sensulu legii toţi aceia, a căroru venit totalu anualu din tôte întreprinderile ar fi sub 315 fl., nu sunt ţinuţi a plăti dărea de camete şi de vente. Spre ilustra-re vom aduce următorulu esemplu: Decă unu proprietaru ar avé din economia de pământu şi eventualu din meseria sa unu venit curat de 250 fl., ér afară de suma acăsta ar avé unu venit de 30 fl. ca interese anuale ce le capătă după unu capitalu alu său datu împrumut de 500 fl., ar resulta, adăugându-se cei 30 fl. la venitul de 250 fl. unu venit totalu de 275 fl. v. a. Prin urmare fiindu venitul său în totalu sub 315 fl. v. a. proprietarul n'ar mai fi datoru ca după interesele de 30 fl. să plătesc dăre de camete.

Dela unu plugaru român primim următoarea scrisóre:

Bănia (în Almăj-Banat) Febr. 1893.

Onorată Redacţiune! Faceţi bine publicaţi astă scrisóre într'unu număr de Duminecă.

In Bănia noastră mulţi primari orî fost înoc pe când a fost miliţi; strins'au pe vremile ale primarii pétră, vară si cărmidă pentru ca să zidescă biserică nouă, căci cea bătrână era foarte vechiă, de nimeni nu-i mai scia de capét. Dér ce s'a ales de acelu materialu, numai Dumneşcu scie; s'au revéndut, şi așa toţi de tôte părţile şi-au făcut parte din el.

Dér așa au fost vremile pe atunşi; faptele, bune rele, nu s'au arătat în lume, pe atunşi totu cum a fost, a fost bine. Omulu a băgat în căzanu*) dimineţa şi aceea a durat până séra, când a întors omulu din codru cu lemne. Copiul au fost siliţi să umble la şoolă, şi tata, care nu şi-a dat copilulu la şoolă, acela fără nici o ascultare a căpétat 25 de bâte, de trebuia de 30 de creţari spirtu ca să se vindece. Carte trebuia copiul să înveţe puţin românesc, mai multă nemţescă, așa că sciamu toţi vorbi nemţesc.

Dér să lăsam acelea vremi, că erau bune. Acuma nu-i așa; de când s'a stricat miliţia şi am devenit sub legea ungurescă, trebuie 5 căzane de comină să se frigă, de rămâne răchia jumătate comină, de şi porcii se mai îmbată când mănăncă comina. Şi asta i de frica finanţului; trebuie să luori pe oésu şi glumă nu i.

Dér aşi cum stămu cu socotéla? Acea nu-i ca la Némş, nu învăţămă mai nimic românesce, dér forte multu ne mocănim unguresce, de nu sciu pău unde om duce o.

Totu de când suntem sub legile unguresci, ni-a adus Dumneşcu şi unu notaru, care se chiamă Lazar Petrović. Eu cred, că i Romănu, că domnia lui e forte cu Dumneşcu în inimă. Pe domniulu într'unu rând u l'au şi ales Bănienu de preşedinte la comitetulu bisericescu, şi sub alu domniulu presidiu s'a şi zidit biserica de nou la noi în sat, pentru ce i-a şi fost satulu multămitor. A mai fost preşedinte la biserică şi unu domnu ofiţir, Iancu Birtea, şi sub presidulu d-sale s'au făcut mai multe stéguri frumoş la sânta biserică. Se înţelege, că nu din banii domniilor s'a zidit biserica, nici s'au făcut stégurile, ci din banii bisericii. Dér domniilor lor nu li-a jucat prin cap, ca preşedinţi la sânta biserică, ca să scrie numele pe ceriulu bisericii şi pe stéguri, precum au făcut acuma preşedintele Vasile Ienchi şi notaru comitetulu Ion Şuşara.

Aceşti doi ómeni, procurându din însărcinarea comitetulu bisericescu unu clopotu pe banii bisericii pentru biserică, fură atât de lăcomşi, de lăsară a li-se scrie numele pe clopotu, ca şi când l'ar fi dăruit domniilor la sânta biserică. Şi asta ne dore mai tare, că ambii au o purtare forte slabă în comună, ómeni daţi cu tôte înderétă, ba unulu nici la binele lui nu-i scrisu, ci alţi neguţatori străini nêmulu nostru românescu. Ba ne este témă, că acum la zugrăvirea sântei noastre biserici, d-lu preşedinte Vasile

*) E vorba de licenţa pentru ferberea vinarsului său rachiului. — Red.

Ienchi va mai face şi altă bazaconiă, va mai lăsa ca să lă zugrăvescă în biserică pentru ca să-l vedă lumea, în locu să fi lăsatu faptele, ca alţii să le vadă şi bunulu Dumneşcu.

Faceţi bine, On. Redacţiune, de a ne face şi noué rând într'unu număr de Duminecă alu preşutulu nostru şiar, pentru ce vă rog în numele mai multor Bănieni.

Unu abonent.

Calea ferată Sibiu-Turnu-roşu-Avrigü-Făgăraş.

Cu 1 Martie n. c. va eşi din vi-góre tarifulu de până acum şi în localu său va intra următorulu tarifu:

A. Tarifulu de persóne: a) Comuni-caţiă în vecinătate: Zona 1: clasa I 30 cr., clasa II 15 cr., cl. III 10 cr. — Zona 2: cl. I 40 cr., cl. II 22 cr., cl. III 15 cr. — b) comunicaţiune în de-părtare: Zona 1: cl. I 50 cr., cl. II 40 cr., cl. III 25 cr. — Zona 2: cl. I 1 fl., cl. II 80 cr., cl. III 50 cr. — Zona 3: cl. I 1 fl. 50 cr., cl. II 1 fl. 20 cr., cl. III 75 cr. — Zona 4: cl. I 2 fl., cl. II 1 fl. 60 cr., cl. III 1 fl. — Zona 5: cl. I 2 fl. 50 cr., cl. II 2 fl., cl. III 1 fl. 25 cr.

B. Tarifulu pentru mărfuri: Dela zona 1—3: dela 1—50 chil. 25 cr. dela 51—100 chil. 50 cr. peste 100 chil. 1 fl. — Zona 4 şi 5: dela 1 până la 50 chil. 50 cr., dela 51 până la 100 chil. 1 fl., peste 100 chil. 2 fl.

C. Tarifulu pentru transportulu că-nilor: Dela zona 1—3 25 cr. — Zona 4 şi 5: 50 cr.

Eată tabela asupra împărţirii zone-lor staţiunilor pentru calcularea taxelor de persóne, de mărfuri şi de căni:

De unde	Arpaşul inferior	Porumbacul infer.	Sămbăta de jos	Viştea de jos	Avrigü	Sebesulu de sus	Făgăraş	Cărtişóra	Sibiu	Tâlmăciu	Selimberü	Veştemü
Arpaş. inf.	—	2	2	1	I	II	1	1	III	II	III	III
Por. inf.	—	—	II	I	1	2	III	1	II	I	II	II
Săm. de jos.	—	—	—	1	II	III	1	I	V	III	IV	IV
Viş. de jos	—	—	—	—	II	II	2	2	IV	III	IV	III
Avrigü	—	—	—	—	—	1	III	2	I	2	I	1
Seb. de sus	—	—	—	—	—	—	IV	I	I	—	I	2
Făgăraş	—	—	—	—	—	—	—	II	V	IV	V	V
Cărtişóra	—	—	—	—	—	—	—	—	III	II	III	II
Sibiu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	I	2	2
Tâlmăciu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Selimberü	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Veştemü	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

omulu în cote şi-n genunchi şi da multămită lui Dumneşcu, că i-a dat érá vederile.

După ce se făcu ziua, o tuli în pădure, unde scia elu spânzu şi raita băete până la curtea împératulu verde, care zăcea pe pat şi trăgea de mörte. Cum ajunse acolo, se puse şi fierbe spânzul în apă şi cum scaldă odată pe împératulu, cum se usură; şi după ce îl scaldă de trei ori în trei zile după olaltă, în cari zile şi preoţii îi făcură slujbe, se făcu împératulu atât de sănétos, încâtu ar fi juratú orî cine, că în veci acela bolnavu n'a fostu.

Acum îl încarcă de aur şi de bunătăţi pe bietulu séracu şi punându-lu în trăsura cu cai bun, îl trimise la casa lui, multămindu-i din inimă pentru ajutorulu, ce i-l'a dat.

Omulu nostru s'a dus de dusu la elu acasă şi a dusu muerei şi copiilor cele de lipsă, apoi s'a luatú cătră cetatea împératulu roşu să ajungă până în ziua de

Rusalii să o scape de peire, şi ajuns'a cu mare greu chiar când erau ómenii cu icónele la ţarină. Şi-şi alese şése voinici şi le dişe: încálecaţi pe cei 6 telegari murgi ai împératulu şi-mi ocoliţi cetatea în ruptulu capulu şi când va fi cruce amiaşi, să-mi fiţi în mijloculu piaţului, că de unde nu, nu-i bine cu cetatea asta.

Şi l'au ascultatú voinicii şi au încálecatú pe telegarii împératulu şi când era cruce amiaşi, erau înapoi; cum ocolise cetatea şi cum ajunseră în piaţă, cum crepară toţi şése caii şi voinicii se puseră bărbătesce a săpa şi îndată isvoriră şése fântăni câte cu patru isvóre una, de tôte 24 isvóre. Şi bine prinséră, că chiar în acea clipită s'a fostu aprinsu din chiar seninú cetatea din tôte părţile, încâtú fără acele isvóre, nu era modru să se pótă stinge.

Cetăţenii de bucură îl luară pe susu de-lu duseră până la împératulu, care-lu dăru cu multe şi frumoş daruri şi-lu trimise la

casa lui în hinteu, ca pe unu grof, ba încă-lu rugase să rămână de totu acolo, dér nu voi să se înstreineze de satulu lui.

Vedéndu ómenii din satulu lui noroculu, ce a datú peste elu, cei bun şi de ómenii se bucurau, ér cei réi se supérară focu. Intre ceşti din urmă era şi drăguţulu de frate-só. Acesta, cum îl vedú încarcatú cu atâtea bunătăţi, a-lergă la elu şi începú alu mustra: Vedí, frate la câtú bine te cumpanii eu? Acum orî hai să împărţimú binele têu, orî să mă cumpanesci şi tu pe mine să aau de comori ca tine. Dér acesta-i răspunse: Multămesce, frate, lui Dumneşcu pentru câte şi-a dăruitú şi nu mai rivni la averile altora.

Inzadarú îi fú însé tótă truda, că nu scápă de elu până nu merse cu elu împreună, unde-i scóse ochii, apoi veni nemângăiatú cătră casă, ca omulu de ómenii, care numai de frică face o faptă, ce nu s'ar cuveni.

Dér bocotanulu cu tôte dure-

rile rămase multămitu sub spânzurătorii orb, şi abia aştepta să vină nóptea şi să-i prorocescă şi lui corbi cum să-şi capete vederile şi cum să se umple de bunuri, ca frate-só.

Şi nóptea veni, şi veniră şi corbi şi prinseră a se sfátui:

Vedeţi voi, traţilor, dişe unulu, că totu ce am prorocitu în nóptea de Arminden, s'a întâmplatú; acum să vedemú, care ce mai avemú de spusú?

Să vedemú mai întâiu, nu este cineva pe aci să ne audă? dişe altu corbu, şi începú a căuta pe jos. Şi cum deteră de bocotanulu celu orb, care-i pândia, îndată mi-lu mâncară totu de viu, ca să nu mai pótă audí sfatulú lor.

Când îl mâncău corbi, se văieta şi striga: Acum vedú şi eu, că mai departe o ducú cu dreptatea, decátú cu strămbătatea!

(Din Monorü.) Ioan Popu Reteganulu.

Literatură.

La 1 Martie st. v. a. c. va apăre în București, sub îngrijirea D. G. Sfetea, un Buletin, intitulat „Bibliografia României” în care se vor publica toate cărțile literare, didactice, militare, științifice etc. etc. ce au apărut și vor apăre, în limba română, s'au în limbi străine referitor la Români. Această publicațiune este menită a aduce mari foloase, celor ce voiesc a fi totdeauna în curent cu progresul scrierilor sus menționate. În interesul propriu și pentru înlesnirea scopului propus, d-nii autori, juriști, editori și tipografi, sunt călduros rugați, să bine voiesc a trimite câte-un ex. din scrierile și publicațiunile d lor, spre publicare la Redacția Bibliografiei, Strada Lipsanei 96. Abonamentele costă 2 fl. anual.

— În editura „Librăriei școlilor” C. Sfetea, București, a apărut *Tratatul elementar de analiză chimică calitativă*. Pentru usul școlilor superioare farmacistilor, medicilor și inginerilor de Dr. *Maximilian Popovici*. Chimistul laboratorului reg. monop. statului. De vânzare la librăria N. Ciurcu, Brașov. Prețul lei 1.50, séu 72 cr.

A apărut:

Ortografia limbii române, de G. P. Parvulescu, bacalaureat în litere și științe, licențiat în drept, avocat etc. Târgu-Jiu, 1892. — Scrierea acestei formeză un frumos volum de 128 pagini în 8° și se vinde cu prețul de un leu; e o carte foarte necesară pentru nstitutori, învățatori și în genere pentru toți doritorii de a cunoșce regulile ortografiei române. Ea va fi urmată în curând de un manual mai elementar de 30—40 pagini pentru usul special al elevilor din școlile primare, în care scop ambele scrieri vor fi supuse aprobării ministeriale. D nii profesori, instituții și învățatori, cari vor voi a introduce în clase, ca manual didactic, una séu alta din aceste două scrieri, după trebuință, sunt rugați a arăta d-lui autor părerile d-lor și numărul de exemplare, pe cari ar pute conta, spre a regula în consecință tragerea unei noué edițiuni, deoarece desfacerea primei edițiuni este deja asigurată.

HIGIENA

Zéma de varză.

Mórea, séu zéma de varză, ca și însa-și varza séu curechiul, se întrebuintează foarte mult din partea poporului nostru pentru vindecarea bólelor. La orí ce rană, la orí ce tãetură, țeranul pune foi de varză, tocmai pre-

cum medicii punú vată séu alte legături. De asemenea pentru suferințe dinlãntu, zeama de curechiu e mult întrebuintată ca o beutură rãcoritoare și curățitoare. În privința aceasta, d-lú Dr. *Negrescu* publică în „*Apãrãtorul Sãnetãții*” din București un articol, din care reproducem urmãtoarele:

Acestã întrebuintare a verzei, pe care popóarele din apusul Europei nu-o au, noi amú moștenit'o din némú în némú dela popóarele cele mai vechi cunoscute; așa, în timpurile vechi, varza era consideratã ca apãrãndu de colerã, ca ușurãndu nascerea, ca dãndu lapte mumelor, ce alãptezã, ca mistuitoare, ca vindecãndu beția, vindecãndu rãnilé; și unú filosofú grecú, alú cãruí nume l'am uitatú, a scrisú o carte întregã despre varzã; ér cetãtenii din timpulú séu jurau sã n'ãibã varzã, decã voiau sã fiã creduți.

Aceste câte-va rînduri le scriu pentru a arãta admirațiunea, ce o amú pentru poporulú nostru, care ține la tradiții strãbune totú așa, precum Francesii ținú la fabricarea mustului de mere, pe care 'lú numescú cidru.

Voescú sã spunú mai d'apópe despre folosința zemei de varzã ca curățeniã.

Da, zéma de varzã este o bunã curățeniã, decã este bine conservatã.

Cu câtú zéma de varzã va fi mai sãratã, cu atãtú efectulú de curățeniã va fi mai repede și mai activú, cãci ceea ce face ca zéma de varzã sã fiã curățeniã, este mai multú sarea, ce o conține, alú cãrei efectú ca curățeniã, este în genere cunoscutú. Medicii multú timpú considerau sarea ca purgativú séu mijlocú de curățire forțe folositorú, luatú în cantitate ca o lingurã de masã în unú paharú mare cu apã.

Zéma de varzã, decã este bine sãratã, este unú bunú purgativú, de recomandatú mai alesú bolnavilorú cari suferú de stomacú, fie din cauza frigurilorú, séu a altorú bóle, cari slãbescú pe omú. Experiența dîlnicã fãcutã de fiã-care omú, ce are vite, cãrora decã le dã sã ródã sare, observã, cã acele vite prindú putere și se ingrașã, — nu e decãtú unú faptú constatatú prin experiențe asupra acțiunei puternice, ce o are sarea de a face mai roșu și mai sãnetosú sãngele atãtú alú animalelorú, câtú și alú ómenilorú.

De multú doctorii au recomandatú usulú dîlnicú alú sãrei ómenilorú slabí de peptú, celorú ce suferú de friguri, — și au cãpãtatú bune rezultate. Totú astfelú explicãmú și credința popularã, cã la ómenii atacați séu slabí sã se dea sã facã curã cu zémã de tãrețe numitã *borșú*. Și borșulú și zéma de varzã suntú folositoare, și beute pe inima gólã; atãtú varza câtú și borșulú au unú efectú ca curățenie, luate în cantități potrivite. Pentru a reveni la zéma de varzã voi spune, cã e o bunã curățeniã, care nu produce colici, luatã cu măsurã, și alú cãrei efectú, decã voiți sã-l mai mãriți, adãogați o $\frac{1}{2}$ séu o linguriță de sare. (Sarea înghițitã în măsurã micã, cum ar fi atunci când mãncãmú lucruri sãrate, incue: din contrã sarea înghițitã în mare măsurã, produce curățeniã.)

Arta de a trăi.

Dupã *Stugau*, de *Camilã B...*

Grija.

II.

Grijile au însușirea, cã apasã cu atãtú mai simțitorú, cu câtú suntú mai ne'nsemnate, mai individuale. Unú cetãtãnu, care se luptã pentru binele comunei sale, bãrbatulú de statú, care se luptã pentru binele statului, patriotulú care se îngrijesc pentru patria sa, amiculú ómenimei, care se luptã pentru dreptú și adevãrú, aceștia toți încã simțescú greutatea apãsãtoare a grijei, dér aceste griji fiindú libere de egoismú, nu umilescú, ci din contrã înalță. Grijile private însă, cu câtú privescú mai multú esistența nãstrã materialã, cu atãtú ne apasã și ne și umilescú totodatã. Grijile mari ni-se parú ca contrari, ce suntú demni noi, și decã cãdemú învinși în luptã, nu ni-se pare a fi lucru rușinosú. Grijile mici suntú incomodatãre, ca și roiturile de insecte, de cari ia fuga și leulú.

De grijile private cele mai simțitoare se ținú *grijile pentru strictulú necesarú*. Omulú de rëndú mai cã nici nu cunoșce alte griji și pe elú nici nu-lú umilescú. Din acestú motivú sãraculú necultú se simte și mai puținú nefericitú, ca celú cultú. Acela, decã nu mai are încãtrãu, se duce la cerșite și nu-i e rușine de acésta; dér ce face *sãraculú rușinosú*? — Postesce și suferé.

Cu câtú omulú stã mai susú pe scara culturéi — și aci înțelegemú cultura adevãratã și seriósã, ér nu pe cea *spoitã* și *afectatã* — cu atãtú se lãrgescé mai multú esistența sa, cu atãtú trăiesce elú

mai multú pentru interesele comune, pentru principii, pentru idei. Elú, a cãruí inimã palpitã pentru binele și rãsulú ómenimei întregi, se simte umilitú, vedẽndu-se constrẽnsú a se refugia cu amurulú propriu în miculú séu *eu*, și asemenea animalului și incultuluiú proletarú, sã se vedã constrẽnsú a se lupta singurú numai pentru esistența. Cãtã putere prețiosã, care ar puté folosi comunitãții, nu se pierde în aceste mici hãrțueli și griji! Conștiința mai multú séu mai puținú clarã a acestei lipse aparente de economiã în lumea forțelorú spirituale, póte duce unú sufletú generosú pãnã la revoltare internã, decã nu chiar la des-perare.

Ceea ce face astfelú de suferința și mai mortificãtoare și cãrora adesea cadú victimã cei mai nobili și eminenți bãrbați, suntú doué impregiurãri, și anume:

Cã trebue sã vedemú cum ómeni cu calități de totú inferioare își câștigã aprópe fãrã nici o ostenelã avuții și apoi nu știu sã facã o întrebuintare umanã, nici de independența pozițiunei lorú câștigate și nici de libertatea lorú sufletescã, scutitã de grijile cele mici. Cãte favoruri nu ofere bogãția.

Cãte lucruri folositoare nu se pótu intrupa în comunã, în statú prin forța capitalului, câte prin o inteligență, ale cãrei aripi nu suntú paralizate prin greutatea de plumbú a grijilorú celorú mici!

A doua impregiurare, care dã grijilorú pentru esistența dîlnicã unú vãrfú și mai ascuțitú, e aceea, cã în cele mai multe casuri suntemú constrẽnsi a ne dice: *ar puté fi altcum*, decã — da, decã la cutare séu cutare ocaziune, séu peste totú amú fi fostú mai cuminte, decã ne-amú fi sciutú întinde dupã plãpomã, decã n'amú fi fãcutú unú lucru ce nu era în proporțiune cu venitulú nostru. a.

Conștiința, cã vina la reua situațiune, în care ne aflãmú, o purtãmú noi însine, e de sigurú foarte neplãcutã; nu e însă o nefericire, ci o fericire, decã ea ne îndreptã, ca sã ne însușimú o virtute, care pe lângã tóte celelalte talente ale nãstre, ni-a lipsitú, adecã: *prudența*, fãrã care în viața practicã nu o putemú duce departe.

E unú postulatú alú prudenței, când e vorba a se abate unú pericolú amenințãtorú, a nu conta la întâmplãri favorabile. Mãsurile nãstre, pe câtú e cu putință, trebue sã fiã luate de așa, ca ele sã conducã la țintã chiar și în cazulú, cândú întâmplarea nu ne e favorabilã. Celú ce se încrede numai în noroculú orbú, se va vedé prea adesea pãrãsitú. Decã se ivescú impregiurãri favorabile ca ajutorú măsurilorú nãstre, cu atãtú mai bine! Dér nu e permisú, ca ele sã fiã elemente ale calculului nostru, nu ne e permisú a ne basa întrãgã nãstrã speranță pe ele. În sciința pruden-

Poesii populare.

Din țera Oltului.

Rosmarinú verde crengosú,
M'ai fãcutú, maicã frumosú
Neamțului de bunú folosú.
Când ți-am fostú, maicã mai dragú
Neamțulú m'a juratú sub steagú,
Sub steagu 'mpãratului
În pierderea capului.
Când mi-a fostú, maicã, mai bine
Carte-a trimesú dupã mine
Dér și-asa nu m'a lãsatú
Pãn' ce nu m'a scosú din satú
Unii au risú
Unii au plãnsú
Alții au dîsú, cã umblu bëtú,
Alții cã suntú supãratú
Cã cãtanã m'o luatú.
Cum foculú sã umblu bëtú,
Da suntú forțe supãratú,
Cã greu Nãmțulú m'a juratú
Pe verde și pe uscatú:
Jurãmentulú l'asú lãsa
Dér m'e temú, cã m'oiu usca.
Jurãmentu-i forțe greu
Vai, amarú sufletulú meu.
De pãrinți m'am despãrțitú

Ca și ceriulú de pãmẽntú;
Când de-acasã am plecatú
Diva bunã mi-am luatú
Dela frunța cea de fagi
Dela frații mei cei dragi;
Dela firulú celú de ierbã,
Dela maica mea cea dragã;
Dela grãdina cu brađi,
Dela ai mei iubiți frați;
Dela grãdina cu flori,
Dela dulcele surori;
Dela firú de busiood,
Dela feciorii din jocú;
Dela firú de tãmãitã,
Dela fetele dragute;
Dela stele, dela lunã,
Dela neamuri dimpreunã.
Eu când am eșitú din satú
Ochii mei au lacrimatú
Și din gur'am cuvẽntatú:
Rãmãi alã meu iubitú satú,
N'am nãdejde de 'nturnatú,
Nici în tine de umblatú;
Rãmãi tu iubitã țerã,
De-ãși trãi sã te oalóu érá.
Știu eu bine c'oiu veni
Decã trei ani oiú sluji.

Dér trei ani e vreme lungã,
Cine póte s'o ajungã!
Și pe-atuncea de-oiu veni
Forțe tare-oiu bẽtrãni,
La nime n'oiu trebui.
Érá mândrãșa dicea:
Nu te tare supãra
Cã orí când vei înturna
De-ai fi negru ca tina
Dragú mi-i fi ca inima.
Mãndruliță, mãndra mea,
Adã mãna și m'e iertã
Și-mi poftesce bine odatã,
Cã mergú mãndrã dela tine
Și m'e ducú în țeri streine.
Rãmãi, mãndrã, sãnetosã
Ca și flórea cea frumosã.
Și mergú și eu sãnetosú
Ca și-unú roșmarinú frumosú,
Când 'lú suflã vãntu'n josú.
Umple casa de mirosú.
Cãtú m'e uitã cu ai mei ochiúți
Nu vedú ómeni cunoscúți;
Cãtú m'e uitã cu ochii mei
Nu vedú ómeni de ai mei
Numai totú pãdurí și spini
Fete de ómeni strani;

Numai frunța și ierbã
Ce este în tótã lumea.
Și-asa 'mi vine câte unú plãnsú.
Cã prin ce țeri am ajunsú.
Jelui-m'ăși jãlui
De toți munții s'ar clãti,
Vãile s'ar turbura
Petrele s'ar despica.
Așa'mi vine câte-odatã
Sé m'e suiu pe munți cu piétrã
Sã'nvãrtescú ochiții rótã
Sé m'e nitú în lumea tótã;
Cãtú e de susú la rãsaritú
Cãtú e de josú la sfințitú
Nu știu unde amú venitú;
Dér m'e rogú lui Dumãneđu
Sã-mi arate drumulú meu.
Vinã dragã turturea
Și m'e dũ în țera mea!
*
Cãntã cucu'n vãrfú de nucú
Viue vremea sã m'e ducú;
Și pupãza pe tulpinã
Sé mai ședú o sãptãmãnã.
Așa-mi cãntã de plãcutú
Deși-mi cãntã sé m'e ducú,
Cã porunca cãtanescã

ței are valoare mai înainte de toate cuvântul lui Goethe: „Meritul cel mai mare al omului fără îndoială rămâne acela de a sta pe picioare pe câtă numai se poate în împrejurările și se lasă pe câtă se poate de puțin a fi stăpânit de ele.“ Ajută-ți însuși e primul postulat în orice pe-ricol și grijă. Numai cel ce împlinește acest postulat, are dreptul a pretinde ajutorul lui Dumnezeu și al oamenilor.

Decă am făcut la timp tot ce e posibil de-a face prudenței omenești, atunci putem aștepta în liniște sosirea evenimentelor. Când se întâmplă ceea ce ne-am temut, atunci n'avem să ne facem imputări și nu ni-le pot face nici alții. E foarte convenabil pentru liniștea noastră sufletească, decă în casuri, în care nu putem conta cu totă siguranța la măsurile noastre, ne pregătim și pentru cazul cel mai extrem. Să ne punem întrebarea: și decă în adevăr ceea ce e de temut se va întâmpla, ce ar fi ore atunci? Decă ne vom da răspuns la această întrebare cu obiectivitatea recerută, atunci în cele mai multe cazuri vom afla, că nu răul e ceea ce ni-se pare atât de înspăimântător, ci mai mult închipuirea, că ce vorbă dăce omului la aceea.

Firesce, că vorbele oamenilor sunt un fel de conștiință esternală, care adesea torturează mai mult i-a cea internă; noi nici nu pretindem ca cineva să se arate indiferent față cu această conștiință esternală, pentru-că acesta ar însemna a nu pune preț destul pe onoarea sa; însă e cu totul altceva a nu fi indiferent față cu opiniunea lumii și cu totul altceva a fi sclavul ei. Cel ce de frica vorbelor oamenilor se reține a comite o faptă neonestă, acela face bine; cel ce însă de aceeași frică se obține a face ceva folositor și necesar, acela nu lucră cu minte și se mai face încă culpabil și de o lașitate degradătoare. Orecine d. e. care a ajuns în referințe materiale precare, ar vră bucuros să se restrângă, — *dér ce vorbă dăce omului la acesta?* Altul, după ce din încăpăținare orbă de principii a ajuns în încreștură, ar vră bucuros să se reîntorcă, — *dér ce vorbă dăce omului la acesta?* Unul mai bine se ruinează de tot, celalalt mai bine servește unei cauze rele, decât să se ridice mai pe sus de vorbele oamenilor. Nu e ore acesta o nebuniă de legată?

Indoita nebuniă e acesta, pentru-că opiniunea publică nici nu pretinde dela noi astfel de sacrificii și nici nu ne e recunoscătoare pentru acesta, de-orece ori ce s'ar dăce, opiniunea publică nu e așa proastă, cum se pare. Un bărbat d. e. care, ca să preîntâmpine ruina averii sale, își reduce la timp menagiul

casei sale, va fi pôte privit peste umăr de vre-o câțiva parveniți bogați, însă neghiobi, dér toți cei bine simțitori și înțelepți — și totuși aceștia sunt caridau tonul opiniunii publice, — îl vor stima cu atât mai mult.

Nu e numai poltroneria, care ne intimidă pră mult prin vorbele omenilor, ci și îngâmfarea, vanitatea și egoismul. O mulțime de griji ne apasă cu atât mai mult, cu cât suntem mai orgolioși, mai vani, cu un cuvânt mai iubitori de noi înșine.

Repețim aci regulele principale întru tractarea grijilor:

Pentru omul cuminte există numai o grijă activă. Grijă pasivă, ca pasiune, e nedemnă de noi și o nebuniă.

A examina bine și liniștit orice grijă și a căuta în ce stă ea, și decă am aflat mijloacele pentru abaterea răului amenințător, a ne pune la lucru energic, fără nici o întârziere.

A nu conta prea mult pe întâmplări favorabile și pe ajutorul oamenilor, ci a-și ajuta însuși.

Să n'avem frică de sclavi față de vorbele oamenilor.

A se familiariza cu ideea: și decă acum se va întâmpla chiar o catastrofă, ce avem să facem?

ECONOMIA.

Cum putem ajunge la pomii mulți și buni?

II.

Pentru a cultiva cineva pomii din sămânță, are trebuință de sămânțe și de pământ, de loc, unde să le sème, apoi trebuie să știe, care sămânțe, când și cum are de a-le sème. Aceste toate le pôte ști cetind următoarele:

a) Sămânțe de pome putem câștiga, decă ne-om deprinde a nu arunca simburii din pomele, ce le mâncăm, ci i-om aduna la un loc. În fiă-care casă ar trebui să fiă un loc potrivit, o olă, ori vre-un vas, în care toți ai casei, când mănâncă pome, să pună sămânțele acolo, nu să le arunce jos, după cum li-e năvălul, ori a-le chiar mănca. La lucrul acesta trebuie îndatnați și copiii, chiar și servitorii.

Pe calea acesta am pute aduna foarte multă sămânță. Apoi tòmna, când fac omii noștri oțet din mere și pere pădurețe, pot aduna din monturi foarte mulți și buni simburii. Aceia sunt foarte buni de sămânță, decă sunt negri, că atunci sunt copti. Altcum putem sămêna simburii aceia și fără de-a alege din monturi, va să dăce îi putem sămêna cu monturi cu tot, adecă cu merele ori perele pisate, ce rămân în teasc după stercerea oțetului. Ba încă lucrul acesta pare a fi și mai bun și mai natural, că miezul acela de pome zdrobite servește simburilor drept gunoie, ér nouelor plante drept nutremânt. Simburii osoși, cum sunt cei de piersecă, prună, caise și nucii se sămêna așa cu totul, fără de a se sparge adecă scôrța cea tare, ososă. Ba prunele ar fi bine să le punem chiar cu totul în pământ, când sunt copte, că altcum sămênțele lor rară răsără cum am dori. Au lipsă de umezélă multă până se umflă adevărata sămânță, de crépă scôrța cea ososă, ér umezélă aceea nimic nu li-o dă în mod așa îndestulitor, ca însași pruna, adecă scôrța prunei.

Învățătorul va da sfat și poruncă elevilor, să adune toți cu mic cu mar, fete și feciori, toți simburii din pomele, ce le mănâncă, și să-i aducă la școlă, unde el îi păstrează până la timpul

sămênatului. În lipsă de alte sămênțe și fiindcă învățătorul în tot anul are lipsă de mai multă sămânță, decât alții, se pôte și el folosi de monturi dela teasc, din cari apoi copiii cu mânuțele lor cele mici, și ei mulți fiind, îndată pot alege sămânța, de nu ar voi să o sămêne nealésă.

Punându casul, că în cutare comună pome nu sunt și decă nu au de unde-și aduna sămânță, ni-o procurăm din locuri unde se află, chiar din boltele de sămênțe, ori dela grădinari. Dér lucrul acesta îl putem ocoli bine, că atata sămânță, de câtă avem lipsă, putem noi aduna. Eu în Rodna ne-avându sămânță de pomi, am cerut sfat dela cunoscutul botanic, dl cavaler de Porcius. D-sa mi-a dat o cotarcă de mere pe cari le împărții elevilor de le mâncară înainte mea, și îndată ajunsei la sămânța trebuitoră. Totu asemenea imi dete și părintele Domide, că merele erau scumpe și copiii nu prea căpătau bani să-și cumpere, ér eu aveam lipsă mare de simburii chiar atunci, temându-mă, că va îngheța pământul și voi rămâne cu straturile făcute, dér góle.

Din pere pădurețe mai putem scóte simburii și așa, că le lăsăm de se málăețeză, apoi le frecăm în mână într-un vas cu apă. Sămênța totă se adună pe fundul vasului; apoi ce sămânță-i aceea, de care să tot cauți! — Bună, plină, cu putere de incolțire sigură.

Până adunăm sămênța, ne gătim și locul de sămânță, facem adecă straturii ca cele în cari sămênăm legume, precum cépă, aiu, morcovii, petringei etc. Să scim însă un lucru: Stratul pentru sămânță de pomi să nu-l facem unde am spart numai acum țelina, ci unde au fost cultivate măcar un an doi plante de sapă: cucuruz, baraboi, fașole, curechiu, cépă etc.

Locul acela apoi îl curățim mai întâi de pietri și de buruene și încât numai este cu puțină, și de sămênțele și rădăcinele buruanelor. Curățit fiind apoi locul, ne punem și-l săpăm bine și afund, cât de afund numai se pôte, chiar de două hârlețe, adecă îl rigolăm. Dér decă nu l'am pute rigola, dintr-o cauză ori alta, atunci totuși să-l săpăm cel puțin adencu, să-l greblăm bine, mărunț, și apoi să-l împărțim în straturii câte de un metru de late, ér de lungi câtă voim. Făcute fiind-ne straturile, apoi facem pe fiă-care strat de alungul câte trei șanțurile, pe lângă sfóră, cam de două degete de adencu. În șanțurile acele sămênăm sămênțele pomilor cu mâna încet, trebuie însă să ne plecăm bine, așa că degetele să fiă chiar în șanțurile. Altfel ni-le-ar pute bate vântul de laturii ceea ce ar face, ca micile plântuțe să nu pótă răsări rënduri frumusele, precum trebuie să răsără.

Sămênțele de mere și de pere le punem cam de 2 degete una de alta, cele de prună și mai dese, chiar una lângă alta, că nu răsără toate și decă nu ne pôte fi frică, că vor fi prea deși. Nucile le punem cam de un lat de mână una de alta, sămburii de piersecă asemenea. Aceste toate au a se sămêna tòmna, când pomele sunt bine copte, fiă cât de târziu, numai pământul să nu fiă înghețat și găini și purcei să nu aibă acolo intrare, că atunci totă munca ni-a fi zădarnică.

Cireșele și vișinile încă le sămênăm chiar așa, numai nu tòmna, ci în dricul verei, când ele sunt copte bine, și nu numai sămburii să fiă copti, ci tot fructul, ér decă după fructul întreg ne pare rău, atunci sămênăm numai simburii.

După ce am sămênat sămênța de pomi în șanțurile straturilor, apoi tragem peste ele puțin pământ, dér numai cât să le acoperim, și să se cunoscă bine șanțurile. Pe de-asupra putem presăra puțin gunoie putredă, acela ajută mult, că în timp de secetă nu lasă a se întări și a crepa pământul pe lângă planta cea tineră. Până a nu astupa însă sămênțele, e bine să implântăm ici coala câte un gătejor, ori nuelută prin șanțurile, ca să scim apriat de unde avem să așteptăm să răsără pomii, aceste servesc ca semne.

Cu totul altcum se sămênă fragile. Ele se coc véra pe frăgaru său dud și sunt unele negre vineții, ér altele albe galbui. Cele dintâi sunt acrișore, ér cele din urmă dulci, apătose. Ele când sunt copte, cad de sine de pe frăgari, cu deosebire după ploie. Atunci le adunăm și de voim a scóte sămânță din ele, le punem într-o olă, unde le ținem câteva zile de să moie bine. Atunci le punem într-un bidu cu apă și le spălăm bine frecându-le în palmi, până ce sămênțele cele mici se despart, ca macul, de cătră miezul fructului. Spălarea acesta, în apă curată, o facem până apa s'a turburat. Atunci turburarea o turnăm într-o sită, prin care trece turburăla, ér sămênțele rămân în sită. De-a colo le luăm și le sămênăm, — cum am vedut, că se sămênă alte sămênțe, — ori că le lăsăm și în sită până se sbicesc. Atunci le luăm și le uscăm bine și le păstrăm la loc săvântat, până avem timp de a-le sămêna.

Fragile le mai putem sămêna și așa, că le culagem și ne umplem pumnii amândoi cu ele. Apoi, cu mâinile pline de fragi, prindem o funie de câlți, cam ca degetul de grosă, și o strângem în mână. Cineva trage de un capăt al funiei și astfel se lăgă sămênțele de fune. Funea aceea apoi o îngropăm în șanțurile stratului.

Ori cum am sămêna însă fragile, pe ele în cele dintâi două săptămâni trebuie să le udăm în fiă-care o dată, afară de zilele când plouă. Straturile sămênate astfel, le lăsăm în scirea celui ce pörtă grijă de totă făptura. Poține paie însă nu strică să împășciăm peste stratul sămênat, că paserile încă știu să ne facă rău, când dau de ce avem acolo. Dér apoi paele trebuie luate primăvéra câtă ce se duce ométul, până a nu răsări pomii, că altcum mai târziu, când prindă a răsări pomii, toți i-am rupe luând paiele, că ei când răsără sunt foarte frageți și frângurii.

Sentinte și învățături.

Din carnetul meu, de Moșul.

Iertarea și uitarea sunt răsunarea omului de trebă.

— Ferului să te încrezi, nu ruginei.

— Decă înveți la tinerețe, esci cinstit la bătrânețe.

— Îndestularea e bogată masă,
— Când ai casă sigură la vale.

E musai să se împlinească.

Dăce cucu dintr-o orangă,

Rămasă bună, tată și mamă,

Dăce cucu'n meri cu floră,

Rămasă bună, frați și surori,

Dér mândra așa mi dăcea:

Tu te du și eu rămâi

Cu cine să mă mângâi?

— Mângâe te, mândră bine

Ca mai sunt în sat ca mine.

— Potă fi feciori pe câtă fagi

Decă mie nu mi-să dragi;

Potă fi feciori pe câtă franțe

Decă nu să de-a mele buze;

Potă fi dela franță'n sus

Decă dumniata te ai dus.

Cum te duci tu supărat

Ca și-un rosmarin uscat,

Și eu rămâi supărat

Ca și franța cea brumată.

— Poți fi, mândră, supărat

Că și-am fostă draguță odată

Și de-oiu trăi

Iar și-oi fi

Nu te tare jalui.

Ve eia inferiară.

Culese de: Livia M.

niciodată nu îți umble gândul să te urci mai sus.

— Banul și sgârcenia îți aduce lipse și necasuri.

— Munca se îmbărbătează prin speranță.

— Cu cât înțeleptul e mai puțin indestulit cu sine, cu atât alții sunt mai indestuliti cu el.

— Ca să se săvârșască un lucru foarte mare, în loc de o mișcă de mână este de ajuns un cap de deștept.

— Înțeleptii se formeză singuri.

— De timpuriu te gândește la bătrânețe, și lipse, soroarele de dimineața niciodată nu lucesc până seara.

— Inima, nu judecata lumii onorează pe om.

— Cea mai dumnezească învățare, este iertarea.

— Cine rămâne modest, nu când e laudat, ci când este defăimat, acela într'adevăr este modest.

— Ascultă de vocea inimii tale, ea este clenodiul omului.

— Răbdarea este arta de a spera.

— Pe fiă-care îl trage inima la patria lui.

— Omul, care vrea să lucreze cu bună succes, se-și alegă uneltele cele mai bune.

— Norocul, hârnicia și privilegiul, stăpânesc pe omenii, lumea și timpul.

— Grijiile nu aduc nimic în bucatăria.

— Numai spiritul îmbogățește corpul.

— Este mai ușor a înăduși întâia dorință, decât să indestulesci pe toate cele următoare.

— Cine are pismuitorii, are pâine, și cine n'are duce lipsă.

— Binele grăește cu vorbe simple și limpede, răul se învâlește bucurându-se în enigme.

— Când te cercă sorțea scie de ce-o face, doare să te scie stăpâni. Tac și urmază-o.

— Lipsa frânge ferul.

— Cine cumpănesce prea mult, isprăvesce puțin.

— O viață nefolositoare, este, ca o moarte timpurie.

— Cine sémănă cu lacrimi, va secera bucuria.

De petrecere.

Un domn era silit să treacă într-o seră pe-o cale foarte strîmtă, ce ducea pe lângă un râu, și fiindcă era cam întunecată a rugat pe un pădător de mărari să-l povățuiească pe acea cale, că-i va plăti bine. Pădătorul însoțindu-l pe domn, când se aflau la locul cel mai primejdios și se:

— Grijește bine aici, domnule, că de multe ori, ca și acum, a fost primejdios locul acesta pentru mărarii mei.

Un bărbat și o femeie ședând într-o seră la cină încep să se gâlcească. Femeia din ciudă și răutate a dat jumătate din carnea ce era pe masă, unui cerșitor care tocmai atunci bătu la ușă și intră.

— Ecă primesc această bucată pentru sufletul întîiului meu bărbat, și femeia dănd cerșitorului carnea.

Bărbatul vădând că acesta a întins cerșitorului cealaltă parte din carne, și dându-i:

— Eu încă îți dau bucată acosta de carne întru pomenirea muerii mele celei dintîi.

A doua zi bărbatul și muera se certau înaintea unei bucați de pâine uscată.

Un mîncător mare își împovorase odată stomacul cu nesecut rai, așa de tare, încât a căpătat sgârciuri. El trimise după doctor, însă până a sosi aceasta, natura își ajută prin vărsături. Doctorul veni și întrebă pe bolnav, că ce-l dore! Acesta îi povesti întâmplarea și sfârși cu cuvintele:

— Ce-mi vine cu mirare e. că această a fost întâia dată în toată viața mea.

— Ei, și cum te poți mira de-asta de așa ceva căci dă și hăteji soiu și raii merg pururea îndărăt.

Altele.

Latinesc.

Un domn călător în printr'un sat și avînd să mergă la preotul, dete cu ochii de un bătrîn semidoct, pe care îl întrebă, că unde locuiește preotul? Semidoctul, care se uita la domn pe de-asupra ochilor, după ce își luă aerul de om învestit, îi arătă o casă coperită cu trestie, în care locuia preotul, și zise: „Quartam casam lasam, et quintam cum tresnitum coperitam bagam“.

Chinezii sînt tare practici în toate. În privința căsătoriilor se scriu despre ei următoarele: În Hongkong sînt persoane, cari se ocupă exclusiv numai cu căștigarea femeilor pe seama Chinezilor avuți. Acești cumpărători se deosebesc de colegii lor din Europa prin aceea, că aceea îndată le cumpără, ca apoi după voia lor să dispună peste ele. Acum decă un Chinez avuț, pe care sôrtea l'a aruncat între barbari, voiesc a se căsători, numai decă un om din societatea aceea din Hongkong. Acea epistolă sună cam în următorul mod:

„Eu doresc să am o nevastă; și să fiă nevinovată, sub 20 de ani, și nu i-a fost iertat încă să lase casa tatălui său. Căreia nu i-a fost iertat încă să cetească nici o carte, sprîncenele să i fie frumoase. Dinții să strălucască de albi, respirarea să aibă un miros plăcut ca de balsam, care să pôte simți numai în pădurea lava, vestimintele să i fie făcute de țesătorii de mătase din Halinching, cari locuiesc pe țărmul râului Iank-tse-kiang“. Ce să ține de preț, să suie la 38 fonți sterling. Două însă costau numai 52 fonți. (După banii noștri 380 fr. și 520 fl.) Acesta o scie bine însurătorul practic și chiar de aceea își aduce două și apoi pe cea mai frumoasă și-o alege. Pe cealaltă apoi să năzuesc a o vinde pe sub mîna la cei ce promit mai mult și de multe ori face căștig bun.

Din școlă.

Invățătorul: Ce larmă e aici, ce faceți acolo, fetelor?

Fetele: Nu facem nimic, d-le învățător.

Inv: Nimic? ce e aceea nimic?

Fetele: Inchide-ți ochii, d-le învățător, și apoi vei vedea.—

O păcălitură.

Intr'un cupu de cl. II călătoriau mai mulți inși. Între aceștia era un preot și mai mulți necredincioși din vremile de aji. Aceștia vrînd să glumescă și să-și facă risu de preotul, care sta modest într'un colț, l'au întrebat, că în visul patriarhului Iacob, de ce s'au suit și coborît angerii pe

scară, că dă ei au aripă și puteau sbură?

Preotul răspunde: În acea noapte au dus ingerii în iad o cetă întreagă de necredincioși asemenea vouă; acolo și-au ars aripile și după ce într'o noapte nu li-au putut crește, altele nouă, au avut lipsă de scară.

Modernă.

În timpul de aji, decă un tînăr voiesc a se căsători, mai întîi întrebă tatăl, că: „cine e acela?“ După aceea vine mama și întrebă: „cum e acela?“ Fata însă se mulțamește a întreba numai, că: „Unde e acela?“

G. O.

POVEȚE.

Pentru poftă de mîncare Aceia, cari n'au poftă de mîncare să ia o supă (ciorbă) făcută în următorul chip: Să se pună puțin unt și se prăjescă ceapă, și când se rumenesc, să turnăm supă cu bucățele de carne. Lăsăm să fiarbă două ceasuri și apoi e bună pentru mîncare

Cartofi (crumpenile, picociile) apăsători pentru ca să-i facem făinoși, trebuie să-i punem în apropierea unei sobe încălzite. Apa din cartofi se evaporază și cartofii nu numai, că vor deveni făinoși, ci vor deveni mult mai gustoși la mîncare.

Făstrarea semințelor. Cum e mai bine de păstrat semințele de sîmănat, în saci, în cutii, sau în vase de sticlă astupate? Philippe Miller, un învățat englez, a strîns o parte din semințele sale în vase de sticlă bine închise, și o parte în saci atârnați într'o odaie bine uscată. Primăvara sîmănînd și din unele și din altele pe același strat, semințele din saci au dat tîte; cele din vasele de sticlă n'au încolțit de cît una. Doi sînt trei ani după aceea, sîmăna rămașița semințelor, tîte cele din saci au dat și nici una din cele din vase. Semințele sînt ființe veștitoare și prin urmare au nevoie de aer. Când sacii sînt de hîrtie e bine să-i împungem cu bolul.

MULTE ȘI DE TOATE.

Diaristica în Elveția.

În Elveția apar actualmente 812 diare, cu 250 mai mult ca acum 10 ani. Sînt 300 politice, 68 religioase și celelalte gazete speciale de bresle. Numai un diar apare deja de vr'o 200 de ani, și 13 sînt fondate înainte de anul 1800. Cele mai vechi sînt: Züricher Freitag Zeitung (gazeta de vineri), fondată aproape de 1700 și Neue Züricher Zeitung fondată la 1788. După limbă, gazetele elvețiene se împart astfel: 544 în limba germană, 227 franceză, 23 italiană, 3 normandă și 5 în alte limbi.

Cele zece porunci ale tipografului.

1. Să nu vorbești fără a avea cauză.
2. Să aibi răbdare îndelungată.
3. În timpul lucrului să fi atent la manuscript și la casa cu litere.
4. Să nu fumezi în timpul lucrului și mergînd la mîncare, spală-ți bine mîinile de praful de litere, care conține otravă.
5. Să nu ascuți pozeștile altora.
6. Să nu părăsești locul tău fără cauză.
7. Neavînd manuscript, să-ți împărțesci litera.
8. La ousul literelor, cetește bine rîndurile.
9. Să nu iei parte la convorbirile altora, cari nu te privesc pe tine, oaci o astfel de convorbire te seduce adeseori la certă.

10. Să implinesci cu punctualitate orele de lucru prescise.

Regina spălătoarelor.

Spălătoarele din Paris au ales regina lor pentru anul acesta.

Noul plebiscit a avut loc în sala Cafelei americane.

Societatea spălătoarelor este împărțită în 30 secții și fiă-care secție 'și alege regina.

Aceste 30 de regine s'au adunat apoi în sala Cafelei americane, după cum am spus, și-au proclamat ca regină a reginelor pe d-șora Eugenia Petit de 31 de ani și spălătoare în strada Glacière.

Reginele apoi au ales și o altă suplinentă-regină a reginelor, pentru oasul— „dii omen avertant!“ — în care regina s'ar găsi bolnavă în ziua în care se va face sîrbarea suirei ei pe tronul spălătoarelor.

Regina-suplinentă se numește d-șora Ioana Greux de 18 ani, spălătoare la spălătorie din St. Jean.

Regina aleasă și suplininta ei sînt 2 fete blonde de o frumusețe rară.

Comitetul pentru organizarea sîrbărilor de încoronare prepară mari surprize spălătoarelor.

Comitetul societății presei a oferit în acest scop o sumă de 4000 de fr., alte sume vor fi oferite de alte institute din Franța, de ministerul de Interne și de mulți alți particulari.

În timpul republicii decă cum se încoronază reginele în Franța!

Un inel într'un cartof.

În miraculoasele istorisiri ale reginei Skeraazaade, cunoscută sub numele de „Nuvele arabe“ se cetește despre un inel al unui sultan și calif căzut în mare și găsit, după cîtva timp, în stomacul unui pește, care fusese servit la masa principelui căruia aparținea inelul. Un casu aproape asemenea fără calif însă, fără pește, s'a întîmplat de curînd în Connecticut, la Trumbul lângă Bridgeport. Aci, acum un an, fata Milie Burton a perdut inelul său cu un diamant foarte prețios, pe când se plimba prin grădina sa. Mai în zilele trecute la masă printre diferitele bucate, s'a adus și niște cartofi copți cu unt și prospăt înăuntru. Când Milie tăia un cartof ca să-l mănânce, găsi inelul ei într'eașul, care era încă în bună stare. Cum a putut intra inelul în cartof și întrebarea pe care tîta lumea și o face la Trumbul.

Marinimia lui Montesquien.

Reumitul filosof Charles Second de la Brede de Montesquien (1689—1755) era peste măsură îndurător, neliniștit, binele celălaltă se silea a-l ascunde, și numai din întîmplare după moartea lui se descoperiră unele fapte de bine-facere, cari merită admirare. Montesquien se îndatină din timp în timp a cerceta pe sorsa în Marseille. Cu ocaziunea unei ast-fel de vizite preambulîndu-se într'o Duminecă seara prin port, un luntraș tînăr îl invită a face o preumblare cu luntrea pe mare. Montesquien se imbarcă însă observă îndată, că junele nu scie vîsla bine, și-lu agrăi pentru asta.

Matrosul răspunde, că e cald de aurar și că în Dumineci și sîrbători își închiriază luntrea, spre a căștiga ceva bani ca împreună cu ajutorul mamei și a sorie sale să rîscumpere pe tatăl lor, care prins de corsarii algeriani, traia ca sclav în Tetuan.

Montesquien fu mișcat de această narațiune; se informă mai de aproape de familia lor, precum și despre numele tatălui, de stăpînul căruia aparținea, și când erăși veni la țermure, își dete luntrașului punga sa, care cuprindea 16 Luisdori.

După 6 săptămîni se reintorse tatăl în mijlocul familiei sale la Marseille,

și fu foarte uimită când află, că eliberarea s'a nu o pôte mulțami la ai săi după cum credea. Dér nu fù numai rescum-părat, ci provăcută ou îmbrăcăminte i-s-a plătită călătoria până în Franca și pe lângă aceste primi și o sumă de 50 Luis-dorf.

Tinérul își aduse aminte de neou-nosutul pe care îl preumblă în luntre și se silea, din tôte puterile spre a-lu regăsi, însă numai după doi ani îl în-tălni pe stradă, și'l rugă a da voiă fa-miliei lor să se exprime mulțamită față de binefăcătorul nobil. Montesquieu se prefăcù că nu'l pricepe și dispărù fu-rișându-se prin mulțimea, care se aduna deja în urma lor.

Numai după mörte între hârtiele sale se află o notiță despre suma de 7500 franci, cari au fost trimisă unui ban-cheru din Cadix. Intrebatu— acesta răs-punse, că această sumă a fost întrebu-ințată pentru rescumpărarea unui Mar-selesn numită Robert, unu sclav din Te-tuan, și numai pe calea acesta apoi prin povestirea familiei se află bine-fă-cătorul ascuns.

Calendarul săptămânii. Table with columns for dates (Feb 28-29), days of the week, and names of saints (e.g., Sămb. Victor, Duminică Susana).

au eșit 596 rămânându la 15 Febr. ună nu-măr de 90,184 capete. — Se noteză marfa: unguressă veche, grea dela 59.— până la 51.— cr. marfă unguressă tineră grea dela 55 cr. până la 56— cr., de mijloc dela 53— cr. până la 54— cr. ușoră dela 50— cr. până la 51— cr. — Marfă țărănescă grea dela 50 până la 51— cr. — de mijloc dela 50— cr. până la 51— cr. ușoră dela 49 cr. până la 50— cr. — Marfă de România Bakony de grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușoră dela — cr. până la—cr. transito dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia dela — cr. până la — cr. Marfă sârbescă grea dela 50— 51— cr. transito, mijlocia grea dela 50—50 1/2, cr. transito ușoră de la 49—50 cr. Porcii îngreșaiți de ună anu dela — cr. până la — cr., îngreșaiți cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngreșaiți cu ghindă dela — cr. până a — cr. Cântăriti la gară cu 47.

Bursa din București din 15 Febr. n. 1893.

Table of stock market values (Bursa din București) listing various securities like Rentă română perpetuă, Oblig. de stat, and Banca Națion.

Table of exchange rates (Cursul losurilor private) for various currencies like gold, silver, and foreign exchange.

Cursul losurilor private din 15 Febr. n. 1893.

Table of private exchange rates (Cursul losurilor private) listing rates for various locations like Basilia, Clary, and London.

Cursul pieței Brașov din 18 Februarie st. n 1893.

Table of Brașov market rates (Cursul pieței Brașov) listing rates for various goods like flour, oil, and sugar.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

- I. Plecarea trenurilor: 1. Dela Brașov la Pesta, 2. Dela Brașov la București, 3. Dela Brașov la Zărnești.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- 1. Dela Pesta la Brașov, 2. Dela București la Brașov, 3. Dela Zărnești la Brașov, 4. Dela Ch-Oșorhelu la Brașov.

Bursa de mărfuri din Budapesta din 15 Febr. n. 1893.

Table of commodity prices (Bursa de mărfuri din Budapesta) listing prices for various goods like grain, oil, and sugar.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Table of grain prices (Prețurile cerealelor din piața Brașov) listing prices for different types of grain and flour.

Cursul la bursa din Viena din 17 Februarie st. n 1893.

Table of Vienna market rates (Cursul la bursa din Viena) listing rates for various securities and currencies.

Advertisement for P. Perlberg's Agentur featuring an image of the Statue of Liberty and text about silverware and agent services.

2. **Ganz seid. bedruckte Foulards 85 kr.** bis fl. 3.65 p. Met. (ca 450 versch. Dispositif) — sowie **schwarze, weisse und farbige** Seidenstoffe von 45 fr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz. **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.) **Zürich.**

Neapărat de lipsă pentru fiecare familie este
Caféua-Malz a lui Kathreiner Kneipp
cu gustu de cafea bună

Acésta este avantajos că pôte înlocui caféua amestecată u cichorie oferând o cafea hrănitore și gustosă, un escelent surrogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.

Pășiți-ve de imitația.

Se află în totu locul. (16-52.) 1/2 Kilo 25 cr.

Dintre tôte hărțile pentru țigarete este recunoscută de cea mai bună hărția de țigarete veritabilă frantuzescă

„Le Gloria“

fabricațiunea d-loru
JOSIFŪ BARDOU & FILS în
PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aur, 16 diplome de onore mari, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hărția, care în fineță și bunătate întrece tôte celelalte hărții de cigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decât fiă-care cărticică pörtă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu crestate (periorate.)

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă într'o calitate neîntrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătată în Brașovă la tôte marchetăniile și băcăniile en-gros, precum și la fiă-care debitantă mai bună de tutună.

52.-6

Avisu d-loru abonati!

Rugăm pe d-nii abonati ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponulu mandatulu postală și numerii de pe fâșia sub care au primită diarulă nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lamuritu și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Coniaculă

CONTE ESTERHAZY

premiatū cu cea mai înaltă distincție la tôte esposițiile unde s'a trimisū, e curatā destilațiā de vinū.

Beutura de predilectiā a publiculu.

Birou Centralū: Budapest, Kulső vaczi-út 23.

1005,9-12.

se pôte cumpăra ori unde

FUNDATĂ ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FUNDATĂ ÎN 1888.

A. MUREȘIANU

BRAȘOVU, PIAȚA MARE No. 30.

Acestū stabilimentū este provădutu cu cele mai noue mijloce tehnice și asortatū cu totu felulu de caractere de litere din cele mai moderne, este pusū în pozițiune de a putea esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețā, precum:

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AURŪ, ARGINTŪ ȘI COLORI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
PENTRU TÔTE SPECILE DE SERVICIURI.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

COMPTURI, ADRESE, CIRCULARE, SCRISORI, CUVERTE,
PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE ANUNCIURI.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescū în biuroulū tipografiei, Brașovă piața mare Nr. 30, etagiulū I, cătră stradă. Comandele din afară rugămū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovă.